

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку визначення суб'єктів господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів» (далі – проект постанови), а також документи, що надані до нього листом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 03.05.2023 № 224/25/63-23.

За результатами проведеного аналізу проекту постанови та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), ДРС

встановила:

проектом постанови пропонується затвердити Порядок визначення суб'єктів господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів (далі – проект Порядку). Разом з тим, пункт 1 проекту постанови має наступний зміст: «Затвердити Порядок визначення суб'єктів господарювання, які здійснюють *операції* з відновлення та видалення побутових відходів, що додається.». У зв'язку з чим, пункт 1 проекту постанови потребує узгодження з назвою проекту постанови.

При опрацюванні проекту постанови ДРС встановила, що розробником під час його підготовки не дотримано вимог статей 4, 5 та 8 Закону.

Так, зміст запропонованого проекту Порядку не відповідає меті зазначеній у назві проекту постанови.

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 217 від 29.05.2023

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 4FD4BFDE9E1BAF3A040000088690000DF390100

Дійсний: з 14.06.2022 19:27:10 по 14.06.2023 19:27:10

Відповідно до частини четвертої статті 33 Закону України «Про управління відходами», суб'єкти господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування відповідно до регіонального та місцевих планів управління відходами у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Пунктом 1 розділу II проекту Порядку визначено, що суб'єкт господарювання визначається уповноваженим органом з дотриманням ієрархії управління відходами (у порядку пріоритетності відновлення побутових відходів), передбаченої Законом України «Про управління відходами».

Відповідно абзацу 1 пункту 3 розділу II проекту Порядку уповноважений орган приймає рішення про визначення суб'єкта господарювання на здійснення операцій з відновлення та/або видалення побутових відходів відповідно до правил благоустрою населеного пункту, регіонального та місцевих планів управління відходами на відповідній території територіальної громади та документів, передбачених пунктом 2 цього розділу, протягом 10 робочих днів з дати надходження таких документів.

Разом з тим, проект Порядку не містить чіткого механізму, який б визначав критерії та вимоги до суб'єктів господарювання за якими органи місцевого самоврядування могли визначати суб'єктів господарювання, які мають здійснювати відновлення та видалення побутових відходів, а також прозору процедуру за якою саме відбуватиметься визначення суб'єктів господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів.

Абзацом дванадцятим пункту 2 (не вірно вказана нумерація в проекті «пункт 3») розділу II проекту Порядку передбачено, що до заяви про визначення суб'єктів господарювання на здійснення відновлення та/або видалення побутових відходів додається, зокрема, дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів.

Відповідно до частини сьомої статті 9 Закону України «Про адміністративні послуги» суб'єкт надання адміністративної послуги не може вимагати від суб'єкта звернення документи або інформацію, що перебувають у володінні суб'єкта надання адміністративних послуг або у володінні державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ або організацій, що належать до сфери їх управління.

Враховуючи вищевикладене, проект Порядку потребує доопрацювання, а саме вилучення абзацу дванадцятого пункту 2 розділу II або як альтернативна пропозиція: зазначати інформацію (реквізити) про дозвіл (номер та дата його видачі) без вимоги подачі відповідного дозволу.

Звертаємо увагу, що відповідно до вимог статті 5 Закону, забезпечення здійснення державної регуляторної політики включає, зокрема: недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти; викладення положень регуляторного акта у

спосіб, який є доступним та однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта.

Засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу цього проекту акта (далі – АРВ).

У цьому випадку наданий розробником АРВ до проекту Закону не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами) (далі – Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики, розробник має чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення та оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема, навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Розробником зазначено, що оскільки Законом України «Про управління відходами» створено нову систему надання послуг з управління побутовими відходами, виникла необхідність затвердження Порядку визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій з відновлення та видалення побутових відходів.

Водночас, в АРВ та безпосередньо проекті Порядку відсутній чіткий механізм щодо процедури за якою відбувається визначення суб'єктів господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів, а також критерії та вимоги за якими будуть вибиратися дані суб'єкти господарювання.

У зв'язку з цим розділ I АРВ необхідно привести у відповідність до вимог Методики.

У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ необхідно чітко визначити цілі державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми.

Натомість задекларовані розробником цілі сформульовані досить абстрактно, зокрема, зазначено, що цілями державного регулювання є запровадження уніфікованого порядку визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій з відновлення та видалення побутових відходів. Проте з поданої інформації неможливо зробити висновок, як норми проекту Порядку вплинуть на її досягнення.

Зауважуємо, що викладені розробником цілі впровадження відповідного регулювання викладені без використання термінології, яка вказувала б на завершеність процесу (зменшити, збільшити тощо) та без застосування вимірюваних якісних, кількісних та часових показників одночасно, а тому необхідність прийняття проекту постанови не доведена.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі прийнятні альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання, обрати для проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей не менше двох альтернатив, стисло описати їх та навести аргументи щодо переваги обраного способу.

Зауважуємо, що при розробці АРВ необхідно зробити всебічний аналіз ситуації та описати не лише позитивні, а й негативні фактори.

Однак розробник обмежився формальним описом вигод і витрат держави, громадян та суб'єктів господарювання від застосування обраних альтернатив, характеристика яких не розкриває зміст, характер впливу та переваги запропонованого проектом постанови механізму державного регулювання.

Під час опрацювання таблиць «Оцінка впливу на сферу інтересів держави», «Оцінка впливу на сферу інтересів громадян» та «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» встановлено, що розробником не проаналізовано вигоди за Альтернативою 1 «Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін» та витрати за Альтернативою 2 «Прийняття проекту акта». Крім того, витрати за Альтернативою 1 в даних таблицях зазначені без використання кількісних та якісних показників, не містять їх економічного обґрунтування. Тому, інформація стосовно того, що Альтернатива 2, запропонована розробником для досягнення встановлених цілей є оптимальною та розроблена з найменшими витратами для суб'єктів господарювання, громадян та держави, в наданому АРВ не доведена.

Під час розгляду інформації, наведеної розробником в таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» щодо кількості суб'єктів господарювання, зазначено, що під дію регулювання підпадає 1096 суб'єктів господарювання. Разом з тим, відповідно до частини третьої статті 55 Господарського кодексу України та вимог Методики, розробником не визначено групи суб'єктів господарювання (великі, середні, малі чи мікро).

Інформуємо, що аналіз вигод та витрат показує соціальну та економічну доцільність запропонованого регулювання, допомагає оцінити вплив, який може мати регуляторний акт на інтереси різних груп (держави, суб'єктів господарювання, громадян).

Підсумовуючи викладене, вказані обставини унеможливають надання об'єктивної оцінки тому, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог.

Також розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто, яким чином будуть діяти положення проекту постанови, та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

У розділі VI «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги» АРВ розробником при здійсненні розрахунків витрат на виконання вимог регуляторного акта згідно з Додатками 2-4 необхідно керуватися вимогами Методики.

Також під час розгляду інформації наведеної розробником у Додатку 2 до Методики встановлено, що наведена кількість суб'єктів господарювання у рядку 10 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта» не відповідає наведеній інформації щодо кількості суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва у розділі III АРВ. У зв'язку з чим, ця інформація потребує узгодження між собою.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проекту постанови та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проект регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики: доцільності, ефективності та збалансованості, визначених вимогами статті 4 Закону; статті 5 Закону, в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти; викладення положень регуляторного акта у спосіб, який є доступним та однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта; статті 8 Закону, в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Ураховуючи зазначене, керуючись вимогами частини четвертої статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку визначення суб'єктів господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР